Közéleti napló

Losonczi Pál visszaérkezett afrikai útjáról

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke kedden visszaérkezett afrikai útjáról, amelynek során hivatalos, baráti látogatást tett az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaságban, a Guineai Köztársaságban és a Kongói Népi Köztársaságban.

Komócsin Zoltán Prágában

A Béke és Szocializmus című folyóirat szerkesztőségi tanácsának ülésére kedden reggel Prágába érkezett Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára és Katona István, az MSZMP KB tagja, a KB agitációs és propaganda osztályának vezetője.

Moszkvába utazott az MSZBT küldöttsége

Kedden Révész Gézának, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, az MSZBT alelnökének vezetésével Moszkvába utazott a Magyar—Szovjet Baráti Társaság küldöttsége a Szovjet Baráti Társaságok Szövetsége, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság és a Magyar—Szovjet Baráti Társaság 1972—73. évi együttműködési tervének aláírására.

Jugoszláv pártmunkás-küldöttség Budapesten

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására Budapestre érkezett a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége elnökségének pártmunkás-küldöttsége Arnaudovski Ljupcsónak, a JKSZ szkopjei városi bizottsága titkárának vezetésével.

A kézbesítők élet- és munkakörülményeiről tárgyalt

a postások szakszervezete

Kedden tartotta idei utolsó ülését a Postások Szakszervezetének Központi Vezetősége a postások budapesti művelődési központjában. A szakszervezet vezetőtestülete egyebek között a postai kézbesítők élet- és munkakörülményeivel foglalkozott.

Megállapította, hogy a kézbesítéssel kapcsolatos panaszok 70 százaléka jogos, gyakran előfordulnak többnapos késedelmek, s nem egyszer az is, hogy szünetel a postai kézbesítés. Az ok: a munkaerőhiány.

A kézbesítők működési területe behálózza az egész országot. A több mint 13 ezer kézbesítő csaknem fele nő, a hírlapszolgálatnál pedig még ennél is magasabb, 80 százalékos a nők aránya. A másutt kínált jobb, könnyebb körülmények kedvezőbb munkaidőbeosztás, s a magasabb keresetek miatt sokan elhagyják a postát. A munkaerővándorlás összefügg a munkafegyelem lazulásával is, de a kiválások okai között első helyen az alacsony bér, a vasárnapi szolgálat, a hosszú munkaidő, a szabadszombat hiánya szerepel.

A Központi Vezetőség egyértelmű megállapítása: a kézbesítők megterhelése ma már azon a fokon van, amelyen túl a munka az egészség, az ember rovására megy. A szakszervezet vezetői tarthatatlannak ítélik meg ezt a helyzetet, s szükségesnek tartják, hogy a munkával arányosan növeljék a kézbesítők létszámát, teremtsék meg ehhez az anyagi feltételeket. A Központi Vezetőség hangsúlyozta a tartalékkézbesítői állomány szükségességét is, mert ennek hiányában még az évi szabadságokat sem tudják kiadni.

A Központi Vezetőség határozatban rögzítette a problémák megoldásával kapcsolatos tennivalókat. Egyebek között javasolta a posta-vezérigazgatóságnak, hogy kiemelten foglalkozzon a kézbesítőhálózat létszámellátásával, intenzívebb szakképzésükkel, munkakörülményeik javításával, elszámoltatásuk fokozottabb gépesítésével, a kültelki kézbesítői rendszer korszerűsítésével, s a kézbesítők bérének javításával. Miután a korábbi rendezés során sokan nem érték el az alsó bérhatárokat, a jövő évi bérfejlesztésből kell ezt számukra biztosítani. Ugyancsak gondoskodni kell a munka, a gyakorlati évek szerinti differenciált bérezésről.

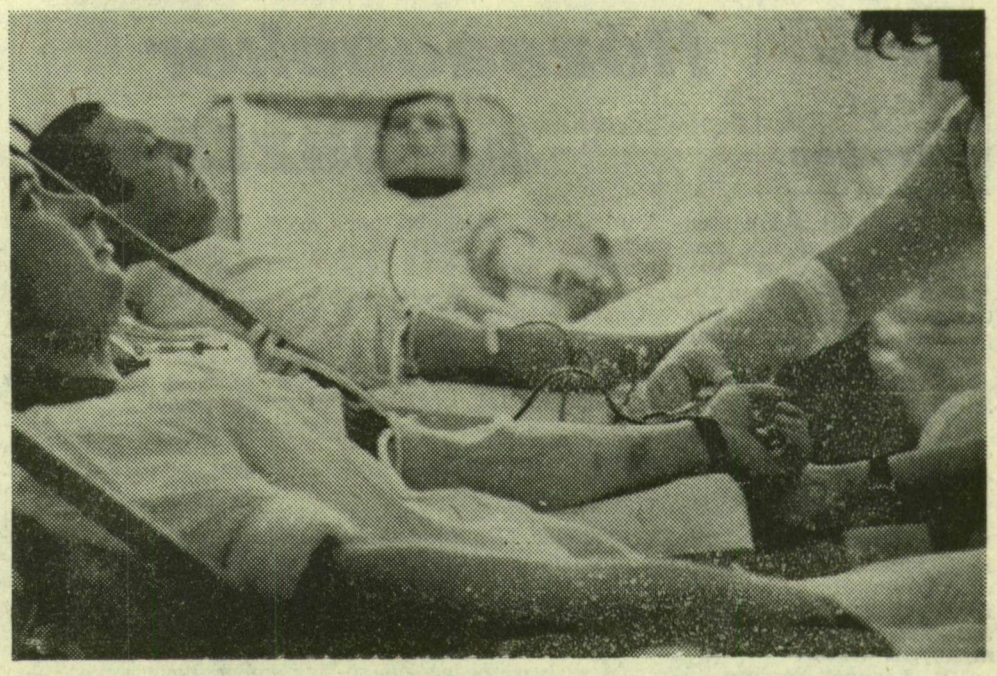

Hétköznapi emberség

Szedi a vérvámot a civilizáció. Biztosan nem azért, mintha beszegődött volna a mi korunk történelmi adószedőnek, az utak pedig visszavedlettek volna barbár népek áldozati oltárává. Azzal biztatjuk magunkat, talán csak mi éljük mutáló, magával tenni nem tudó tapasztalatlan kamaszkorát a motoros világnak. Okosabb emberek dolga ezen rágódni, a valóság azonban az, hogy sokat szirénáznak a mentőautók. És sohase üresen! Fekete a hétvége — olvassuk az újságban este, ha hozzájutunk; és véres a közepe — halljuk a rádióban már korán reggel a kakaó mellett.

A véradók azt mondják erre: kell a vér!

VASIPARI ÉLETMENTŐK

Aki vért ad, életéből ad egy darabot, ennélfogva akkora misztériuma van a vérnek, amekkora az életnek. Megmérve semmiség. Két-három deci összesen. Kimondva kimondhatatlan: életmentés. Mindig az.

A névtelen életmentők most ott állnak sorban a vasipari szövetkezet topogó kis folyosóján. Letették a kalapácsot, odahagyták a gépeket, és szépen fölgyűrik az ingük ujját. Hamar kifogynak a szóból, ha valaki kérdezi, miért csinálják.

— Kötelességünknek érezzük.

Erre több magyarázat nincsen. Különbség csak annyi lehet két válaszban, hogy az egyik először ad, a másik másodszor. Novoszáth László tavaly is adott, Horváth Miklós is, és még sokan mások is, de itt vannak most is. Nálam háromszor erősebb embereket merjem-e kérdezni, mi a félelem ilyenkor?

— Nincs félelem, semmi a világon. Mitől? Attól a kis tűszúrástól? Még ha puskával lőnének! Beleszúrják azt a kis tűt, kicsöpög az a kis félliter, az is valami?

— De hamar bikának érzed magad, hogy fél litert emlegetsz — hangzik rá a szomszédból a kontra. — Bent meg majd lukbabújó kis egér leszel.

Se nem bika, se nem egér, becsületes asztalos öltözködik talpig fehérbe. Kiszól valaki az ajtón:

— Egy balost és egy jobbost kérünk.

Pártállásra való tekintet nélkül értendő természetesen. Van, aki a jobb karjából szereti adni a vért, van, aki a balból. Aki jön kifelé, annak búcsúzóul mondják, hogy legalább tíz percig szorítsa még. Hetvenkedő férfikedv azért kipréseli erre még a tisztességes választ attól is, aki a könyöke alját szorongatja fehér vattával:

— Egy jóhúsú tizennyolcéves kislányt de jobb lenne szorítani!

Van azért mégis, aki fél. Lehet, hogy ő a bátrabb, mert megmondja. Mitől fél?

— Attól a kis tűtől. Nem szeretem, ha szúrkálnak. Valahogy ösztönöm van, hogy félek.

Se közel, se távol nem nevet rajta senki. Először ad. De miért jött, ha fél? Itt se kapok több választ, csak azt, hogy ez mindnyájunk kötelessége, és biztosan meg lehet ezt is szokni, de ahhoz el kell kezdeni valamikor.

SZERETNÉK VÉRT ADNI!

Ujja hegyéből vesznek először mintát mindenkinek, hogy megállapítsák, milyen csoportba való. Utána írják csak föl az adatokat. Neve: Lukács János, Született:...

Megálljunk! Baj van. A doktornak kell igazságot tenni. A fiatalembernek hiányzik még néhány napja, hogy kilegyen a tizennyolc esztendő. Meg kell várnia. Keménykötésű a fiatalember, és hajthatatlan:

— Szeretnék vért adni!

Bent, a „tábori" véradóállomássá átvedlett szobában négy patyolatfehér lepedővel behúzott könyöklős nyugágyon négy vasas fekszik. Egyik a jobb karját, tartja, másik a balt. Biztatás csak ilyen hallatszik:

— Csak nyugodtan tessék feküdni! Tegye le a fejét, mintha napozna. Éppen be is süt a nap. Így. Ne tessék görcsösen szorítani!

És kérdés mindenkihez, külön-külön, többször is.

— Hogy érzi magát?

— Köszönöm.

— Nem szédül?

— Cseppet se.

— Mindig ilyen szép piros az arca?

Erre megint testhezálló felelet érkezik:

— Ja, kérem, akit szeret a felesége, azt jól is tartja!

Egy másik nyugágyban:

— Panasza?

— Hogyne volna! Nincsen pénzem.

Most nyit be a felnőttkorának küszöbét kerülgető Lukács János. Úgy látszik, a vita az ő javára dőlt el, mert beöltözött fehérbe. Odaguggolok mellé, miközben jobb karját fertőtlenítővel kenik be. Most ütközik a bajusza. Miért akar ez a fiatalember olyan nagyon vért adni?

Tíz éve — nyolcéves kis kölyök volt — ismeretlen jótevő vére mentette meg az életét. Operálták, mástól vagy másoktól kapott fél litert. Ezt akarja mindenáron visszaszolgálni.

— Azóta tudom, hogy mindjárt vért adok, ha már adhatok. Ahogy az én életemet megmentették vele, talán az enyémmel is lehet.

HÉTKÖZNAPI EMBERSÉG

Közben piros lesz a fehér cső, kanyarogva kígyózik a vörös hálaadás a jobb karból bele az üvegbe. Én meg tehetek egy fénnyel szikrázó szép példát a többi mellé: ki miért szeretne 18 éves lenni? Sokféle a világ, sok benne a jó is.

Szép szavakkal elmondva zsoltárokba való szép dolog a véradás. Nem az, hogy odatartjuk a karunkat, és fintorítunk egyet, amikor szúrják, hanem az, hogy semmit az égvilágon nem tudunk róla, kinek a szívében kering majd mással nem pótolható életmentőként. Azt se tudjuk, hogy a világon van, mégis tőlünk függ, hogy itt marad. Látatlanban segítünk, önként, ingyen.

Az emberi elidegenedésről fecsegő és a fecsegést száz példával igazoló világban ezen a háromdecis véráldozaton itt a vasasok között semmiféle pátosz-máz nincsen. Templomi áhítat helyett hétköznapi csipkelődés: Azt a tizennyolcévest inkább szorongatnám — és a többi. Hétköznapi emberség a legmagasabb polcról. Üzenet a bajbajutottaknak: segítenek az egészségesek.

Az az érzésem, aki vért ad, többet vigyáz magára is.

— Úgy adnám én ezt kölcsön, hogy vissza ne kelljen várni egyetlen csöppjét se!

Horváth Dezső

A víz nem ismer országhatárt

Eredményes árvízvédelmi együttműködés a szomszédokkal

A közelmúltban együttes árvízvédelmi szemlét tartottak a magyar, a jugoszláv és a román vízügyi szervezetek a közös érdekeltségű védelmi szakaszokon. A határmenti vízügyi igazgatóságok vezető szakemberei megvizsgálták az 1970. évi árvíz utáni töltéserősítéseket, tárgyalásaikon pedig egybehangolták a védekezési terveket.

Simády Béla, az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője tájékoztatta munkatársunkat a szomszéd országokkal kialakított védelmi együttműködésről.

— A víz és a vele járó veszedelem nem ismer országhatárokat, s ez a körülmény eleve meghatározza a szomszédos államok vízgazdálkodási szerveinek kötelező együttműködését. A védekezés csak ebben a keretben lehet eredményes, hiszen a közös vizek egyformán veszélyeztetnek bennünket.

Jugoszláviával több mint 15 éve vízgazdálkodási egyezmény keretében működünk együtt, és ez az idő bebizonyította, hogy a helyi vízgazdálkodási problémák összehangolt megoldása mindkét fél számára hasznos.

Az ATIVIZIG együttműködése a Jugoszláviával a Tiszára, néhány belvízrendszerre, a vizek tisztaságának védelmére és az öntözési lehetőségek megteremtésére terjed ki. Az országainkat összekötő Tiszán, védekezés mentes időben folyamszabályozási feladatokat végzünk együtt, s a hajózás érdekében mederfelvételezési munkákat. Jelenleg közös tanulmányterven dolgozunk, mely a Tisza határmenti szakaszán a középvizi szabályozás összehangolását szolgálja. Ezt külön időszerűvé teszi, hogy jugoszláv területen, Új-Becsénél megkezdték a tiszai duzzasztó építését. A közös tanulmányterv előre egyeztetett és jóváhagyott program szerint készül.

Az 1970. évi tiszavölgyi árvízvédekezés idején példás együttműködés alakult ki a jugoszláv vízügyi szervekkel, amit mindkét részről igen eredményesnek minősítünk. A védekezésben nyújtott közvetlen segítség mellett az előrejelzések és a gyors tájékoztatás, a rendszeres kapcsolat is hozzájárult a sikerhez.

Magyar területről jelentős mennyiségű belvíz jugoszláv belvízi csatornákba ömlik. A Kőröséri-főcsartona és a Széksós—Madarásztói-főcsatornába fut vízgyűjtő területünk belvizeinek nagy része. Kétoldalú megállapodás szabályozza, hogy a zsilipeken maximálisan mennyi vizet lehet átbocsátani. Az együttműködés a belvízvédekezésben is eredményes volt: a belvizek gyors levezetésével évente nagy mezőgazdasági területek szabadultak fel művelésre.

Jelenleg annak megoldása is napirenden van — folytatta az ATIVIZIG igazgatója —, hogy az országhatárt képező gyálai holt Tisza-ág vizét miként hasznosíthatnák öntözésre, jugoszláv oldalon is. Rendszeresen és közösen végzünk vizsgálatokat, hogy a Tiszában átfolyó víz milyen mennyiségben tartalmaz szennyező anyagokat. Nagyobb arányú szennyezettség esetén azonnal jelzéssel segítjük déli szomszédaink vízügyi szervezeteinek munkáját. Mindezt kiegészíti még a hidrológiai adatcsere, a közös érdekű védelmi vonalak együttes szemléje, a rendszeres tájékoztatás.

Kapcsolatunk igen baráti a Román Szocialista Köztársaság szomszédos vízügyi szerveivel is. A kapcsolatfelvétel megtörtént és az együttműködés fő témái is napirendre kerültek: a közös ügyű védekezés lehetőségeinek tanulmányozása, a hidrológiai adatok, előrejelzések cseréje, értékelése, az esetleges árvízveszély alatti együttműködés. Megszemléljük egymás védtöltéseit, felszerelését, szivattyútelepeit, s a tudományos és gyakorlati tapasztalatokat kölcsönösen rendelkezésre bocsátjuk. Rögzítjük a védtöltések állapotát, hogy évente a pozitív vagy az esetleges negatív változásokat észlelhessük és értékelhessük.

(—)

Napirenden a pályaválasztás

Az általános és középiskolákban most végző fiatalok ismét pályaválasztás előtt állnak. A következő tanév beiskolázási lehetőségeiről, a jelentkezések tudnivalóiról tájékoztatták a sajtó képviselőit tegnap a Művelődésügyi Minisztériumban. Többek között elmondták, hogy például a felsőfokú tanintézetek nappali tagozataira 1972—73-as tanévre 14 500 elsőévest vesznek fel — közülük 6500-an az egyetemeken, illetve egyetemi jellegű intézményekben kezdhetik meg tanulmányaikat.

Csongrád és Békés megyei pártmunkások tapasztalatcseréje Szegeden

Az agitációs és propagandamunka tanulmányozására december 13-án, hétfőn kétnapos látogatásra pártmunkás-delegáció érkezett Békés megyéből Szegedre. A küldöttséget: — *Enyedi G. Sándort* —, az MSZMP Békés megyei bizottságának titkárát, *Kovács* Ferencnét, a propaganda- és művelődési osztály vezetőjét, valamint az osztály munkatársait — fogadta *dr. Ágoston* József, a Csongrád megyei pártbizottság titkára és *dr. Koncz* János, a propaganda- és művelődési osztály vezetője, majd megbeszélést folytattak a megyei pártbizottság propaganda- és művelődési osztályának munkatársaival.

A tapasztalatcsere célját szolgáló program keretében *ellátogattak* az MSZMP oktatási igazgatóságára, a szegedi akadémiai bizottság székházába, és a biológiai kutatóintézetbe.